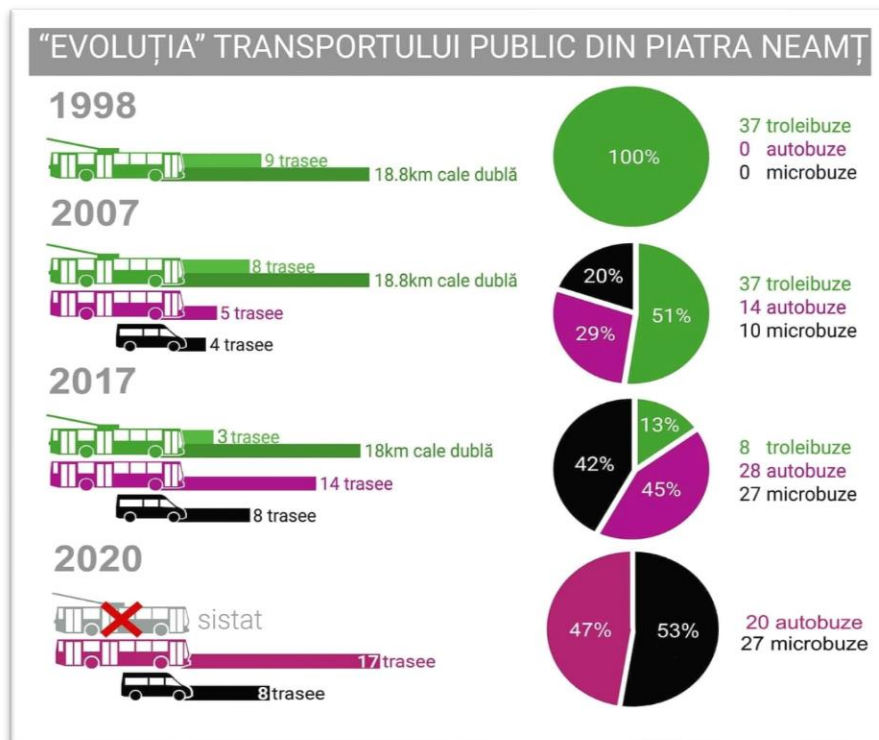

Contravaloarea aerului curat la fier vechi. Piatra Neamț e pe cale să taie firele de troleibuz, punând astfel capăt transportului ecologic din oraș

În săptămâna europeană a mobilității din 2019, Piatra Neamț a sistat transportului public cu troleibuze. Deși, în prezent, subiectul aerului viciat din orașe este mai amplu ca niciodată la nivel european, **Consiliul Județean Neamț anunță acum că a preluat în administrare directă rețeaua de troleibuz, fiind primul pas spre valorificarea cuprului din aceasta și spre ultima „oprire” pentru un troleibuz ce a căzut pradă politicilor nesustenabile, lipsite de viziune europeană.**

Evoluția transportului electric din Piatra Neamț. Foto: Inițiativa #SalvămTroleibuzul

În septembrie 2019, **Asociația „Metrou Ușor”** a emis un document oficial către **Primăria Municipiului Piatra Neamț, Consiliul Județean Neamț și ADI Urbtrans**, dar și un comunicat de presă, în care se opunea categoric deciziei de desființare a transportului public sustenabil, oferind o serie cuprinzătoare de măsuri pentru a reintroduce cât mai repede acest mijloc de transport.

Răspunsurile primite de Asociația „Metrou Ușor” din partea autorităților

Răspunsurile oficiale primite de Asociația „Metrou Ușor” din partea Primăriei Municipiului Piatra Neamț și din partea Consiliului Județean Neamț pun în lumină grave deficiențe și lacune de coordonare și de dialog între instituții, în ceea ce privește transportul public pietrean. **Poziția Primăriei Piatra Neamț este una fermă, ce condamnă decizia de eliminare a troleibuzelor** luată de către Consiliul de Administrație al S.C. Troleibuzul S.A.. Municipalitatea spune că nu a avut putere de decizie și acuză lipsa dialogului cu CJ Neamț pentru rezolvarea urgenței. Autoritatea locală nu poate decide nici traiectoria de viitor a transportului public, întrucât tot CJ Neamț decide ce vehicule cumpără și scoate pe trasee, această situație fiind un caz aparte în România.

S.C. Troleibuzul S.A. nu este o societate a Consiliului Local Piatra-Neamț, ci a Consiliului Județean Neamț care deține 97,84% din acțiuni. Decizia de scoatere de pe traseu a troleibuzelor și înlocuirea lor cu autobuze nu a fost a Primăriei Piatra-Neamț ci a Consiliului de Administrație al S.C. Troleibuzul S.A., în care Primăria municipiului Piatra-Neamț nu este reprezentată.

Conducerea Primăriei Piatra-Neamț nu agreează decizia de eliminare a troleibuzelor din transportul public.

Pentru Piatra-Neamț există două proiecte cu finanțare europeană depuse de Consiliul Județean Neamț, el fiind proprietarul firmei de transport public, în parteneriat cu Primăria Piatra-Neamț pentru achiziția a 41 de autobuze electrice care să asigure transportul în comun ecologic în municipiul reședință de județ. Soluția de a achiziționa autobuze și nu troleibuze noi a rezultat în urma unui studiu realizat de Consiliul Județean Neamț.

Suntem deschiși la dialog și agreem orice sugestie care poate duce la realizarea unui serviciu public de transport persoane ecologic și de calitate. Considerăm că punctul 3 din cele 8 sugerate de către dumneavoastră ar putea fi soluția de rezolvare rapidă a problemei de acum, iar pentru celelalte puncte propuse suntem deschiși la dialog. Din păcate, Consiliul Județean Neamț nu și-a manifestat până acum deschiderea pentru un dialog constructiv care să ducă la rezolvarea problemelor cu care se confruntă serviciul public de transport persoane din Piatra-Neamț și zona adiacentă.

Fragment al documentului oficial primit din partea Primăriei Municipiului Piatra Neamț

În altă ordine de idei, **răspunsul Consiliului Județean Neamț nu tratează niciunul dintre argumentele aduse de Metrou Ușor** și nu vine cu nicio măsură, sau informație concretă cu privire la modul de gestionare a crizei transportului public. Totuși, documentul aduce un amănunt crucial: **„Achiziția de autobuze electrice nu presupune desființarea liniilor de troleibuz”**. Veți vedea imediat de ce.

În atenția echipei Asociației "Metrou Ușor"

Urmare adresei dumneavoastră din data de 30.09.2019 înregistrată la Consiliul Județean Neamț cu nr. 20568/30.09.2019, vă comunicăm următoarele:

- UAT Județul Neamț, prin Consiliul Județean Neamț, în parteneriat cu UAT Municipiul Piatra Neamț, prin Consiliul Local, urmărește dezvoltarea mobilității urbane la nivelul Municipiului Piatra Neamț prin fixarea accentului către o mobilitate bazată pe utilizarea transportului public de înaltă calitate și eficiență și reducerea utilizării autoturismelor clasice în paralel cu utilizarea unor categorii de autoturisme nepoluante;
- UAT Județul Neamț, prin Consiliul Județean Neamț, în parteneriat cu UAT Municipiul Piatra Neamț, a depus spre finanțare, din fonduri europene, proiectul "Reabilitare și modernizare transport ecologic". Prin proiect se propun următoarele: introducerea în flota operatorului de transport a 20 de autobuze electrice, implementarea sistemului e-ticketing, amplasarea pe traseele de transport public a 5 stații de încărcare rapidă pentru asigurarea operării în condiții optime a mijloacelor de transport, extinderea/ modernizarea/reabilitarea autobazei operatorului de transport și dotarea acesteia cu toate facilitățile necesare garării și întreținerii în condiții optime a mijloacelor de transport, inclusiv a 20 de stații de încărcare lentă pentru autobuzele electrice;
- UAT Județul Neamț prin Consiliul Județean Neamț este partener în cadrul proiectului "Achiziție mijloace de transport public – autobuze electrice 10 m deal, Iași, CJ Neamț, Tg. Mureș". Parteneriatul între Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP) și UAT Județul Neamț, vizează achiziția a 21 autobuze electrice de 10 metri, 21 stații de încărcare lentă și 7 stații de încărcare rapidă pentru transportul public din municipiul Piatra Neamț;
- Proiectele menționate vin în întâmpinarea Obiectivului specific 4.1. Reducerea emisiilor de carbon în municipiile reședință de județ prin investiții bazate pe planurile de mobilitate urbană durabilă al priorității de investiții 4e din Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020, Axa prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării urbane durabile, Prioritatea de investiții 4e: Promovarea unor strategii cu emisii scăzute de dioxid de carbon pentru toate tipurile de teritorii, în special pentru zonele urbane, inclusiv promovarea mobilității urbane multimodale durabile și a măsurilor de adaptare relevante pentru atenuare. Proiectele cuprind implementarea unor măsuri strategice, bazate pe datele din Planurile de Mobilitate Urbană Durabilă și Strategiile de Dezvoltare Integrată din orașele sau zonele metropolitane aferente, și sunt incluse, ca atare sau parte dintr-un proiect complex, în lista de proiecte prioritare a Documentului Justificativ pentru fonduri ESI 2014-2020, aferentă Axei prioritare 4 a POR 2014-2020;
- Necesitatea și oportunitatea acestor investiții a fost stabilită printr-un studiu de oportunitate, realizat de o firmă de specialitate în domeniu și fundamentată de specialiști de la MDRAP, ținându-se cont de realitățile și nevoile din municipiul Piatra Neamț;
- Vehiculele noi achiziționate prin cele două proiecte, pe lângă îmbunătățirea considerabilă a condițiilor de transport pe rutele vizate, vor conduce la creșterea eficienței economice a operațiunilor și la reducerea poluării. Obiectivul specific al proiectelor este înlocuirea parcului de material rulant de pe o serie de rute de transport public operaționale, actualmente deservite cu autobuze diesel (în multe cazuri depășite fizic sau moral);
- Achiziția de autobuze electrice nu presupune desființarea liniilor de troleibuz.

Documentul oficial primit din partea Consiliului Județean Neamț

Consiliul Județean Neamț se contrazice în declarații

Recent, Asociația a aflat din presă despre documente oficiale ale CJ Neamț conform cărora **începe demersul de dezafectare a rețelei de troleibuz în vederea valorificării cuprului. Declarațiile vin în contradicție directă cu răspunsul primit anterior** de la aceeași instituție, în care se afirma că achiziția de autobuze electrice nu are tangență cu desființarea liniilor de troleibuz.

CONSILIUL JUDEȚEAN NEAMȚ
Nr. 331 din 10.01.2020

REFERAT DE APROBARE

privind luarea unor măsuri referitoare la unele mijloace fixe aflate în patrimoniul public al Județului Neamț

În temeiul Deciziilor Consiliului de administrație al SC Troleibuzul SA nr.43/16.07.2019 și 50/11.09.2019, a fost adoptată Hotărârea ADI URBTRANS Neamț nr.3/17.09.2019 prin care s-a renunțat în totalitate la transportul electric pe cablu (cu troleibuze).

Ca urmare, în conformitate cu prevederile HCJ Neamț nr.224/2019, o serie de bunuri aparținând domeniului public al Județului Neamț (în principal stâlpii și cablurile electrice aferente) ce asigurau funcționarea acestui tip de transport călători au fost scoase de sub concesiunea SC Troleibuzul SA. Acestea au trecut în administrarea directă a Consiliului Județean Neamț.

Cu privire la aceste bunuri fac următoarele precizări :

- Bunurile sunt caracterizate printr-un grad avansat de uzură fizică, având durata normală de funcționare îndeplinită.
- Din experiența anilor anteriori, menținerea rețelelor aeriene în actuala formă constituie un pericol permanent de accidente, mai ales în sezonul rece, prin ruperea cablurilor. Dovadă stă evenimentul de acest gen produs pe data de 07.01.2020 când, datorită ruperii rețelei în zona de traversare a canalului Bistrița la Vânători pe DN 15, au fost avariate 4 autovehicule (1 autobuz proprietatea SC Troleibuzul SA și 3 autoturisme proprietate personală).

Declarația CJ Neamț că renunță în totalitate la troleibuze

Studiul despre achiziția de autobuze electrice nu respectă PMUD și ridică semne de întrebare

Conform documentelor primite, Consiliul Județean Neamț a realizat un studiu de oportunitate, ce a concluzionat cu necesitatea achiziționării de autobuze electrice, în detrimentul modernizării și extinderii troleibuzului, **nerespectând astfel Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD), care prevede investiții de zeci de milioane de euro din fonduri nerambursabile pentru dezvoltarea troleibuzului:** extinderea pe șase noi trasee, modernizarea rețelei și a depoului și achiziția a nu mai puțin de 30 de troleibuze de ultimă generație.

Categorie	Descriere interventie	Cod	Sursa de finanțare	Cost (mil Euro)	Perioada de implementare
Cresterea competitivitatii transportului public	Extindere retea troleibuz pe traseul DN15C (Gârcina)	P20	POR 2014-2020	3.33	2017-2020
	Extindere retea troleibuz pe bd Mihai Viteazu, de la intersectia cu str. 1 Decembrie 1918 si pana la Sala Polivalenta	P21	POR 2014-2020	1.44	2017-2020
	Extindere retea troleibuz pe bd Petru Rares – Piata Stefan cel Mare – Bd. Republicii	P22	POR 2014-2020	1.53	2017-2020
	Extindere retea troleibuz pe bd Bistritei	P23	POR 2020+	2.16	2023-2030
	Extindere retea troleibuz pe traseul Bd. 9 Mai – Bd. Dimitrie Leonida - Str. Ozanei	P24	POR 2014-2020	1.44	2018-2021
	Extindere retea troleibuz pe traseul Bd. Dimitrie Leonida (intersectie Str. Ozanei - Pasaj DN15)	P25	POR 2020+	1.80	2023-2030
	Modernizarea rețelei electrice de troleibuz prințiuni de automatizare, eficientizare energetica, construirea unei statii de redresare noi si inlocuire componente in scopul eficientizarii consumurilor de energie, cresterea vitezei de deplasare a troleibuzelor si scaderea costurilor de intretinere a rețelei.	P26	POR 2014-2020	5.00	2018-2021
	Modernizarea autobazei operatorului de transport	P27	POR 2014-2020	1.00	2019-2021
	Achizitie de material rulant nou – etapa 1 20 de troleibuze 12 m – 105 locuri (val. 6.4 Mil euro) si 10 autobuze hibride/electrice 7 m pentru accesibilitate in zonele cu strazi inguste	P28	POR 2014-2020	7.40	2017-2020
	Achizitie de material rulant nou – etapa 2 10 de troleibuze 12 m – 105 locuri (val. 3.2 Mil euro)	P29	POR 2020+	3.20	2024-2026
	Informatizarea sistemului de transport public: e-ticketing, bilet turistic, sistem de informare in statii, sistem de informare in autobuz, monitorizare video internă, monitorizare GPS	P30	POR 2014-2020	1.50	2018-2020
Modernizarea statiilor de asteptare, inclusiv cu montarea de panouri informative privind timpil de asteptare, trasee	P31	POR 2014-2020	2.00	2018-2020	

Extras din Planul de Mobilitate Urbană Durabilă

Studiul realizat de CJ Neamț ridică semne majore de întrebare, în contextul în care **înlocuirea troleibuzului cu autobuzul electric este un demers profund nesustenabil și neecologic**, deoarece bateriile autobuzelor electrice sunt mult mai scumpe decât motoarele electrice ale unui troleibuz și trebuie înlocuite o dată la câțiva ani, întrucât această tehnologie se află încă în stadii incipiente. În plus, bateriile uzate încă nu pot fi reciclate, astfel că, prin comparație cu troleibuzul, autobuzul electric poluează mult mai mult mediul înconjurător pe termen lung. **Autobuzul electric poate, în schimb, să înlocuiască microbuzele poluante.**

Cum sunt folosite troleibuzele în Occident pentru a reduce poluarea

Dacă la Piatra Neamț troleibuzele erau lente și soseau la intervale foarte mari (atrăgând antipatia publicului), rețelele occidentale de troleibuz sunt caracterizate prin infrastructură de ultimă generație, troleibuze articulate, viteze superioare de deplasare și intervale mici de așteptare. La Zürich circulă troleibuze dublu articulate, iar Praga a reintrodus în 2017 troleibuzul desființat în 1972. Pentru a rezolva inconvenientul principal al troleibuzelor, respectiv dependența de rețeaua electrică în cazul unor avarii sau extinderi de trasee, **operatorii profită de ultimele tehnologii disponibile: troleibuzele cu autonomie**, care pot circula zeci de km fără a fi conectate la rețea și care se pot încărca din mers din rețeaua de contact acolo unde aceasta există.

Exemple de practici sustenabile se găsesc și în România. De fapt, dintre toate cele 11 orașe ce dețin rețea de troleibuz (Baia Mare, Brașov, București, Cluj-Napoca, Galați, Mediaș, Piatra Neamț, Ploiești, Timișoara, Târgu Jiu și Vaslui), numai Piatra Neamț a decis să oprească orice investiție și să desființeze troleibuzul. Toate celelalte primării din țară accesează fonduri europene nerambursabile pentru achiziția de noi troleibuze și modernizarea infrastructurii, prin Programul Operațional Regional (POR) și Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP).

Troleibuze moderne din Cluj-Napoca. Foto: Victor Silaghi

Soluțiile Metrou Ușor și petițiile societății civile pentru salvarea troleibuzelor

Asociația „Metrou Ușor” își reiterează opoziția sa fermă în legătură cu desființarea troleibuzului și vine cu următoarele soluții pentru salvarea transportului ecologic, sustenabil:

1. **reorganizarea administrativă a transportului public local prin transferul întregii rețele de troleibuz (infrastructură și vehicule) în subordinea Primăriei Piatra Neamț**, așa cum se întâmplă deja în toată țara. Faptul că rețeaua depășește limitele administrativ - teritoriale ale Municipiului Piatra Neamț, intrând și în alte UAT, nu constituie un impediment pentru buna gestionare a rețelei de către Primărie. Scăderea poluării și încurajarea deplasării cu transportul public ecologic prin păstrarea în circulație a troleibuzelor este în primul rând interesul Primăriei Municipiului Piatra Neamț.
2. **reorganizarea și eficientizarea în profunzime a traseelor de transport public din municipiul Piatra Neamț, astfel încât să fie eliminată concurența dintre troleibuze și microbuzele private.**
3. **introducerea unei erate în OUG 53/2019** astfel încât aceasta să producă efecte abia după o perioadă rezonabilă stabilită de comun acord între Primărie și Guvern.
4. **prevederea plății subvenției pentru troleibuze în bugetul Primăriei.**
5. **accesarea de urgență a fondurilor nerambursabile pentru achiziționarea de troleibuze noi și modernizarea infrastructurii de troleibuze (rețele și depou).**

În paralel se derulează pe internet campania #SalvămTroleibuzul, o petiție semnată de peste 1400 de cetățeni, ce a reușit și în anul 2017 să readucă troleibuzele pe străzile orașului, după ce acestea au fost suspendate pentru o perioadă de peste trei luni. Asociația „Metrou Ușor” susține această inițiativă și militează pentru un transport public cu adevărat sustenabil, care să pună accent pe dezvoltarea troleibuzului pe model occidental. Aceasta este ultima șansă pentru a semna petiția pentru salvarea transportului nepoluant: <https://campaniamea.declic.ro/petitions/opune-te-desfiintarii-troleibuzului>

Piatra Neamț este unul dintre puținele orașe din România ce încă mai are infrastructură de troleibuz, un lucru de invidiat pentru multe orașe europene ce au avut astfel de rețele, dar care au fost desființate în anii 70. Astăzi, Europa pune accentul pe înființarea, modernizarea și extinderea rețelelor de troleibuz cu fonduri nerambursabile, încercând să repare greșelile trecutului. Durata de viață a unui troleibuz este dublă față de durata de viață a unui autobuz, iar noile tehnologii (precum bateriile ce permit deplasarea pe distanțe de zeci de kilometri fără a fi necesară alimentarea din rețea) transformă „vechiul” troleibuz în cel mai modern, versatil, economic și ecologic mijloc de transport public rutier.